

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 4.

V Ljubljani, 1. aprila 1894.

Leto XXIV.

Rôdni vási.

Bôgat nisi, niti slávljen,
Ljubi moj Podkóren,
V svilo nisi mi oprávljen —
Prêprost si in bôren:
A bolj kot mesta gladkih cést
In bolj kot dvôri slavnih mest
Priljûbljen mèni tí si
Četudi slaven nisi.

V gôrskem viješ se zadôlji
V lepem polukrógu
Tóstran ob zelenem polji,
Onostran ob lógu;
A dôli z nêbesnih višáv
Zrè ná-te sneg pogórskih gláv
In gôzdi zrò nešteti
Livade, senožeti.

Kjer saméva sred dobrave
Sámši cerkev bela,
Plitev vrelec bistre Save
Jezerce tam dela, —
Krâj njéga pa sopsha vlák
V Trbiž, Pontebbo in Belják
In dalje spè drdráje
V neznane tuje kraje.

Nad vasjó ob pustih brdih
Cesta je prostrána,
Beli se ob skalah trdih
V dèžel Korotána;
Po cesti tej Korošec — brât
Obískat pride čestokrát
Navdušene Slovénce
Sosédne nas Korénce.

Dà, Korénci Slave Sini
Vsékdar so še bili,
Bógu zvesti, domovini,
Tudi v skrajni sili;
Koréncev rôd je rôd krepák,
Povsodi vrl in poštenják,
Priljudnost in zvestôba
Spremljuje ga do grôba.

Bôgat nisi, niti slávljen,
Ljubi moj Podkóren,
V svilo nisi mi oprávljen, —
Prêprost si in bôren:
A bolj kot mesta gladkih cést
In bolj kot dvôri slavnih mest
Priljûbljen mèni tí si,
Četudi slaven nisi.

Duša le Bogá mi prósi
 Vroče, neprestáno,
 Ko me britka smrt pokósi
 To mi bodi dáno;
 Pri cerkvi svetega Andreja
 Naj truplu zadnja bo 'odeja
 V zamrlih rajnih vrsti —
 V domači dragi prsti!

Jos. Volc.

Serafina.

(Povest. — Piše Basnigoj.)

I.

Krasu ste izvestno vže kaj slišali. Pravili so vam v šoli o znamenitih kraških jamah in votlinah, o velikanskih kapnikih, ki so res prava čuda, o rekah, ki tekó pod zemljo, pa se zopet prikazujejo na dan. Tudi izvestno niso molčali o kraški burji, ki je posnela malo ne vso prst, da kaže zembla gola rebra — sive skale; in med temi skalnimi škrlinami se okrivajo šopki trave, da bi se umaknili sitnemu vetru. Tudi kako gábrije se dobi v mali kotlíni, koder raste veselo in zadovoljno, dokler ne pomoli svojih zvedavih vršičkov iz kotline na — burjo. In takój jih zgrabi ta sovražnica ter vije z mladini vrhovi, da le s težka kljubujejo njenim napadom ter se kesajo, zakaj niso ostali vedno v tihi kotlini.

Takó je na Krasu pod zemljo — tako nad zemljo. In kakeršna je narava, prav taki so tudi ljudje. Jedni so blagih src, kakor so ljubke cvetice med skalovjem; drugi so pa zopet trdi, kakor ostre skale. Da ne trdim tega po krivici, dokaže naj vam ta-le povest.

Kačiče se imenuje majhna vas ne daleč od Rodika. Prav za vasjó se vije železnica, ki veže Divačo s Puljem. Vasica Kačiče ni, da bi ji mogli kaj posebnega očitati. Hiše so čedne. Vsaka ima pred hišnimi vrati izpeljano trto, ki dela po leti hladno senco, pa tudi kak grozdek se priredi z njo. Za vasjó je prijazen hribec in na njem skromna cerkvica Matere Božje.

Uprav je odzvonil cerkvenik prvo zvonjenje mrliju, predno ga dvignejo iz hiše in odnesó na pokopališče. Lahko ga vidimo, kako je prišel pred cerkev in gledal v vas pred Misličeve hišo. Tamkaj je bilo zbranih dokaj ljudij. Vsi so bili praznično oblečeni. Ženske so bile pa pokrite v črne rute. Vsi so gledali pred vrata, kakor da nekaj pričakujejo. Skozi okno se je videl plamen voščene sveče, ki je gorela na mizi poleg razpela. Iz hiše je bilo čuti silno ihtenje in marsikomu izmed čakalcev je tudi priplavala solza v oko, katero je skrivaj obriral.

Zdajci zadoné žalostno zvonovi s hribca vže drugič. To je bilo znamenje, da je treba dvigniti krsto in iti z njo proti cerkvi. Ali nosila so še vedno stala v veži prazna — brez krste in nosilcev.

Tedaj pa stopi v vežo izmed množice koščen možak, hudega pogleda in vže nekoliko sivih las. Ta je bil menda jedinec, ki je pregledoval poslopje, kjer je ležal mrlč in motril tehtno par dreves, ki so rastla v zavetji ob hiši. Videti je bilo jasno, da možu ne sega nič kaj do srca jok, ki se razlega iz hiše. Njegova glava je snovala vse kaj drugega. Vzdramilo ga je šele drugo zvonjenje. Videč, da še ni krste na nosilih, šel je v hišo mrmrajoč nejevoljno: „Ne vem, kaj mečkajo, da jih ni iz sobe. Človek bi moral zaradi pogreba te ženske kmalu vse dopoludne izgubiti.“

Vstopi se med vrata, da bi videl, kaj delajo pogrebcii. To vam je bil žalosten prizor! Sredi sobe je bila črna krsta še ne pokrita. Pokrov sta držala dva moža. Tretji pa je imel kladivo in žreblje. V krsti je počivala mati vdova, gospodinja Mislička. Roke je imela lepo sklenjene in ovite z molkom. Na obrazu ji je ležal skrivenosten mir, kakor ga uživa le pravična duša. Vender pa je bilo na tem obrazu določno začrtano, da se rajnci ni dobro godilo na svetu. Ob krsti je pa klečalo desetletno dekletce — Misličeva Rozalka. Kako silno je jokala uboga sirota! Roke je iztezala sirota po mami, oklepala se je in plakala, da se je vsem v srce smilila. Ko so uprav drugič zapeli zvonovi, dvignila sta moža pokrov, da bi zabila mater. Sosedje so pristopale in prekrižavale pokojnico. Prekrižala je tudi Rozalika mrtvo mater. In takrat so ji vstali vsi spomini z nova, kako je nekdaj njo prekriževala dobra mati, kako jo uspavala ter ljubila. Bridko ihteč: „Mama, oj moja mama,“ oklenila se je krste, in nihče je ni upal takoj trgati strani. Hoteli so jo pustiti, da se še zadnjikrat razjoka na materinem srci.

Ali takrat pristopi óni sloki možak ter odtrga s silo ubogo dete od matere. Nihče mu ni branil — jasno znamenje, da je v Kačičih njegova beseda dokaj izdala. Le tam pri peči je nejevoljno šepnila siva starka — daljna sorodnica Misličev: „Uh, tale človek nima srca!“ Potem je pa zagnala jok in stisnila k sebi ubogo Rozalko, ki se je kar opotekala po sobi. Ona dva moža sta pa poveznila pokrov na krsto, tretji je nastavil žrebelj, in votlo so doneli udarci kladiva, katero je gradilo zadnjo hišo dobri Mislički. Ali uboga hčerka! Vsak udarec jo je zbolel, kakor da zabijajo žreblje v njeno nedolžno — pa tako trpeče srce. In izvestno bi bila drage volje nastavila drobno srčice ostremu žreblju, da bi le zopet dobila svojo mamico.

V tem so zabilo krsto ter jo dvignili iz sobe na nosila, katera so zadeli širje možje ter odšli proti hribcu. Prva za krsto je šla siva sorodnica Rozalkina ter vedla ubogo deklico za roko. Za njima so se pa razvrstili v sprevodu pogrebcii ter molili rožni venec za pokoj rajnce.

Prišli so pred cerkvico. Zvonovi so obmolknili, duhovnik je blagoslovil krsto in nato so jo spustili v jamo. Vsulo se je nanjo kamenje, in prst je votlo bobnela, ko so jo vsipali z lopatami v grob. Nova muka je bila to za Rozalko. Ali jokala ni več — ker je izjokala vse solze, in nežni glas ji je zastal v grlu. Topo je zrla na pogrebce, ki so hitro zagrebalni njen najdražji zaklad. Potem so pa vrgli lopate navskriž čez grob, ljudstvo je pokleknilo in duhovnik je molil za rajno Misličko.

Pogreb je bil dokončan, ljudstvo se je razšlo, le stara sorodnica in Rozalka sta še plakali na grobu in molili dolgo — dolgo.

II.

Oni trdosrčni možak je bil prvi, ki je zapustil pokopališče, ne da bi bil vrgel na grob periše prsti, ne da bi bil pokropil zadnjikrat svojo sosedo. Hitro je koračil po hribcu nizdoli v vas. Ali ni šel k Babudru — tako se je reklo pri njegovi hiši — marveč je krenil naravnost v Misličeve hišo. Skrbno je pregledaval tamkaj stene, potrkaval na strop, šel nato pod streho in tudi tam preiskal posamične prostore. Zadovljnega obraza se je vračal proti domu.

„Kakor navlač bode to stanovanje zanj. Kuhinja, tri sobice in še pod streho bi se napravila za silo kaka shramba — hm — mora biti zadovoljen.“

Tako je govoril na pol mrndrajoč ter koračil po dvorišči. Na vežinem pragu ga je čakala gospodinja.

„Kod pa hodiš, da te ni od nikoder? Zidar te vže čaka!“

Mož ni odgovarjal ženi. Stopil je mimo nje v sobo, kjer je sedel za mizo zidar — nekov Lah.

„Dober dan, prijatelj!“ ogovori Babuder zidarja. „Ali si še mnenja, da se priseliš k nam?“

„Jaz sem vže še, če si ti nisi kaj premislil!“

Kakor se vzame. Premislil sem si, pa si tudi nisem. Vidiš, stvar je takale: Hiše ne mislim prodajati. Izvoljen sem namreč za váruga Misličevemu dekletu. Sedaj vidiš, da ne morem hiše gnati takoj na boben. Kaj bi ljudje rekli, ki me vže tako gledajo po strani, ker sem prihranil in prislužil nekaj krajevcev več, kot oni. Zato bova tako naredila, da prideš s svojo družino k Misliču gostovat. Dekleta vzamem jaz k sebi — za pastirico vže odvrne — in ti bodeš tam sam svoj gospod.“

„Posebno všeč mi ni ta predlug, ugoverja zidar.“ „Taka prilika se ti ne ponudi z lepa da dobiš denar, kakor sedaj. Tistih štiri sto, ki si jih posodil Misliču, ne bodeš drugič skupil za hišo. Koliko te bode stalo popravljanje! Pride burja in ti razdene streho, pa bodo šle obresti in še ne bode dovolj. Porabi torej priliko! Jaz tudi nimam vedno denarja. Saj veš, kako je, če imam nesrečo pri podjetji!“

Takó sta dolgo časa ugovarjala in prigovarjala drug drugemu. Slednjič je vender obveljala Babudrova. Sklenila sta, da lahko pride zidar vže za teden dnij k Misliču gostovat. — Bil je ta Lah zidarski mojster. Družina je stanovala v Trstu, sam je pa hodil po svetu z delavci in podjemal zidanje bolj priprostih stavb. Da bi bolj cenó živila družina, skušal je kupiti kje zunaj mesta hišo. Bubuder mu je povedal o Misličevi in zato je prišel, da se pogodi in kupi hišo. Zakaj mislil je Babuder, ko umrje Mislička, bom takò svoj dolg tirjal. Denarja ne bode, hiša bode prodana — z njo vred nekaj malega polja. Ker izvestno ne bode kupca, kupil budem vse sam prav pod nič, potem pa hišo prodal Lahu, drugo ostane meni. Tako je mislil prvotno. Sedaj si je pa premislil, in njegovo lákomo srce je poželelo še več. Modroval je sam pri sebi, da bo sedaj kot váruh spravljal najemnino v svoj žep, na račune bode pa pisal, da denar porablja za popravljanje. Ali popravljal bode vže zidar sam, če bode hotel, da ne bode poleti teklo nanj, in po zimi snežilo v sobi. Rozalka — ta mu je bila deveta briga. Zato si je mel zadovoljno roke, ko je odhajal zidar. — — —

Rozalka se je težko ločila od rojstne hiše. Ali kaj je hotela? Babuder je bil njen váruh, morala ga je slušati. Prinesli so za njo od Misliča materino skrinjo ter jo postavili pod streho v najzadnji kotiček. V tem mračnem prostoru ji je bilo odločeno stanovanje. Trda plevnica dejana na skrinjo ji je bila postelja. Odevala se je z raztrgano plahto. Skozi špranje in razpōke v stehi in steni ji je pošiljalo solnce pičlo luč. Ali kaj, te luči ni uživala tukaj, ker je po dnevi redno pasla. Zato jo je pogledovala toliko bolj milo bleda luna po noči in burja je otožno civilila preko strehe, kakor bi jokala nad ubogo siroto. Tudi dva pajka, tista velika, ki imata na hrbtnu šmárijni križ, prišla sta ji drugovat. Predla sta in prepregala svoje mreže nad Rozalkinim ležiščem, kakor bi šlo za stavo. Rozalka jima ni trgala mrež, marveč je občudovala njiju spretnost, kako sta natezala in privezovala drobne nitke. Njeno rahlo srce je rodilo celo tako misel, da ju je poslal sam Bog na prošnjo pokojne matere. Naročil jima je, naj tketa šotor nad njenim ležiščem. In po noči se ji je sanjalo, da leži pod krasnim belim šotorom, in da je sam Bog oče pohvalil pridni živalici ter jima začrtal z zlato kredo zlata križa na hrbet.

Ko se Rozalka prebudi, zginilo je vse to. Ali pajka je rada imela ter jima nosila vsak dan muh, katerih je obilo lahko nalovila na paši.

Tu se je Rozalki godilo nekoliko bolje. Kar ji doma niso dali trdi ljudje, dala ji je pod milim nebom narava sama. Vsako jutro je gnala svojo čredo po slabem zajutreku na pašo. Za kosilo ji je odrezala nova gospodinja pēto trtega kruha, katerega je zavila Rozalka v rutico in tiho odšla. Oj kako drugače je bilo tedaj, ko ji je rezala pokojna mati kruha! Ni gledala, kako bi zastavila nož, da bi odrezala najtrši, najslabejši kosec; pač pa je skrbela, da je dobila njena ljubljencega najslastnejši grižljaj. In kako milo jo je gledala, kako sladko se ji nasmihala, kadar ji je delila málico! A sedaj — kruhek trd, žena trda — srce kamenito. Rozalko je bolelo — a vedela je, da je materino srce omrznilo in z njim ugasnila vsa ljubezen, kar jo je gorelo na svetu za ubogo siroto. Zato je trpela voljno in zunaj tožila rajni mamici in dobremu Bogu svoje trpljenje. In vselej ji je odleglo, da je večkrat pričela veselo prepevati. Drobna tica pastaričica jo je radovedna prišla poslušat in se postavila na skalo, kjer je vila z drobno glavico in migala z repkom, kakor bi se na vso moč čudila nežnemu glasku uboge pastirice. Slišali so jo tudi ljudje, kako prepeva v lozi in majaje z glavami so povpraševali drug drugega, kako da more tako veselo peti, ko je vender največja sirota v vasi. Jedni so trdili, da ne čuti materine izgube in ne pozna svojega uboštva. Tega pa ne bodemo verojeli. Pritegnemo raje tistim, ki so pravili, kdr Boga ne zapusti, tega tudi Bog ne pozabi. Če Rozalke ljudje niso tolažili, tolažil jo je Bog in njegova tolažba — verojemite mi — nekaj izda!

Ko je zvečer gonila Rozalka živino s paše, bila je redko kedaj brez cvetic, če jih je le mogla dobiti. Na paši jih je povila v lep šopek ali pa spletla prijazen venec. Domov prišedši je hitela na hribec k cerkvici in tam položila na materin grob nabранo cvetje. Res ni bilo to cvetje bogsigavedi kako izbrano; skriti bi se morallo pred cvetjem, kakeršnega daje lep vrt, in skromni priprosti venčeki bi izgubili vso ceno, če bi jih primerjali z dragocenimi kitami, ki jih polagajo bogatinu na grob. Tako bi sodili na videz. Ali v resnici ni takó. Bogatinom pokladajo na grobe

prepogosto vence mrzla srca, zato ker je taka navada. Ali Rozalkino cvetje je nabirala ljubezen. Vsaka cvetica, rekli bi, odičena je z biserom — kateri je pridrsel siroti po lici. Vsakemu listu je pridejana vroča molitvica, globok vzdihljed — vse pa druži rdeča nitka — ljudem nevidna, znana pa vsevednemu Bogu — rdeča nitka ljubezni in hvaležnosti.

(Dalje prihodnjič.)

Moj voz.

3. Omarica.

Mretjo stvar, katero vozim na svojem vozi, popišem vam danes, povem vam kaj o naši omarici.

Mej dvema oknoma je pri nas domá vzdiana v steno lesena omarica. Predeljena je pa takó-le: Spodaj je nekaka miznica, nad njo sta narejena dva predala, katera loči močna deska, prav na vrhu omarice, skoro pod stropom, je prislonjena še polica.

Kaj nè, nič posebnega ni pri tej omarici? Kajpak, sama na sebi tudi mene ni Bog vé kako mikala, pač pa tisto, kar je bilo v nji. Sedàj pa poslušajte, kaj je hraniila ta omarica v sebi.

Vže vratica so bila taka, da nisem smel meni nič tebi nič do njih. Na njih notranjo stran je namreč zapisoval oče s kredo razne številke. Kaj so naznanjale tiste številke, tega óna leta jaz še nisem vedel. No, saj je bila to tudi postranska stvar, če je bilo meni jasno ali nè, kaj je s tistimi številkami. Oče mi je strogo prepovedal, da ne smem zbrisati nobene. Tako hudoben in navihan res nisem bil, da bi ne bil slušal očeta, a kaj, ko so se mi številke zdele tako učene. Izprva sem le od daleč in po zraku s kazalcem potezal tiste čudne črte, potem pa vedno bližje in bližje, a nazadnje prav po številkah samih — kapa kosmata! kaj sem mogel, če se je prijelo malo krede mojih prstov. Toda oče je bil vse drugačnega mnenja.

„Kaj sem pa rekel poprej? O ti nepridiprav radovedni, številke mi je izbrisal!“ tako je govoril — pa hudo in resno, raca na vodi! hlačice so se mi jele po malem tresti — ter me tačas tudi vže postavil s klopi na tla. Pozabil sem namreč povedati, da je bila omarica precej visoko v zidu, zato sem vselej zlezel na dolgo klop ob steni, kadar sem šel stikat v omarico. Potem pa je oče ogledoval številke ter se hudoval: „Saj pravim no in pa še rečem, z otroci je res večen križ in križ! Kako bom sedàj vedel, koliko mi je kdo dolžan, ker je vse zamazano?“ A polagoma je vender-le po prejšnjih številkah napisal nove, zakaj nekoliko se je na vraticah še poznalo, kaj je bilo zaznamovano poprej. „Še jedenkrat mi pridi k omarici, pa ti jih bom dal po šestnajst, da boš pomnil,“ zapretil mi je, zaprl omarina vratica ter jel zopet vleči šivanko. Jaz pa sem se tiho zmuzal k peči in od daleč gledal proti omarici. No, pa tudi od tukaj so mi bila vratica všeč, da-si nisem videl v omaro samo. Tudi na zunanjji strani so bili namreč s kredo narisani trije križci in tri črke G. M in B. Res da sem bil takrat še majhen in še nisem nikoli videl šole, toda vedel sem pa le, da tiste tri črke pomenjajo svete tri kralje.

Da bi jih ne dobil „po šestnajst“ — te besede mi dolgo niso šle iz glave — ogibal sem se tisti dan omarice, kakor bi bila strupena. Nekaj dñij pozneje sem pa smel vanjo, mati mi je dovolila.

„Ivan, vzemi steklenico iz omarice,“ velela mi je, „pojdeš v prodajalnico po laško olje in po sol. Samo varuj, da ne ubiješ kaj in ne padeš s klopi.“ Prijeten mi je bil ta ukaz, stekel sem proti omarici, zlezel brž na klop, da-si je bila precèj visoka, jaz pa majhen kakor klopčič, in urno sem dobil pravo steklenico. Mati mi je stisnila v roko sedem krajarjev za sol, pet pa za olje — za toliko smo namreè pri nas vselej kupovali teh reèij, saj smo imeli pri sosedovih prodajalnico. Toda, veste li, zakaj sem tako rad hodil v prodajalnico? I, to je pa zopet posebna skrivnost. V prodajalnici so mi podarili veèkrat košček sladkorja ali perišče rožičev, kadar sem prišel kaj kупit. No, če pa to veste, potem mi ni treba Bog zna kako zatrjevati, da sem vselej rad poiskal v omarici steklenico in šel po kar je vže bilo: rožiči in sladkor — znano vam je samim — to so dobre stvari, kaj nè?

Ker vam vže pripovedujem, kako sem kupoval olje in sol, neèem vam zamolčati še tegale:

Nekoè sem po stari navadi — no, malo preveè sem rekел — po stari navadi skoro ne kaže govoriti pri šestletnem deèku, popravimo toraj: po svoji navadi sem nesel iz prodajalnice v jedni roki steklenico z oljem, z drugo sem stiskal pod pazduho v papir zavito sol, v ustih sem pa držal rožič. Tedaj zaène lajati nad menoj botrov pes. Čudno, saj sva se dobro poznala, a takrat mi je kazal zobe! Seveda sem se ga bal in se mu umikal, a opazil nisem, da zlivam olje in stresam sol. Ko sem bil vže blizu domaèih vrat, stekel sem veselo v vežo, češ, psu sem vendor-le sreèno ušel. A še ni bilo konec nesreèe: précej so me jeli pestiti, kaj sem poèel, da nisem prinesel dovolj kupljenega blaga.

„Čemu pa tako hitro hodiš, kam se ti tako mudi?“ karali so me, in komaj da mi ni oèe navil ušes. Rešilo me je šele lajanje botrovega psa, ki je potrjevalo moje opravièevanje, da me je preplašil in premotil pes.

Malo daleè sem zašel od omarice, ne res, toda oprostite, saj sem vzel steklenico za olje iz omarice in jo dejal napolnjeno zopet vanjo, lonec s soljo je pa tudi stal v spodnjem omarinem predelku.

O omarici bi se še marsikaj lahko reklo, pa povedal sem vam vže, da nisem smel skoro nikoli k nji. Oèetu sem se zdel namreè steklenicam in zlasti tistim številkom prenevaren, zato mu nikakor ni bilo všeè, če sem se preveè smukal okrog omarice. Samó jedenkrat v letu je bilo drugaèe, takrat, kadar smo pri nas belili. „Kadar smo pri nas belili,“ zinil sem zopet malo nerodno, nekako takisto se namreè glasé te besede, kakor privovedovanje tiste muhe, ki je trdila, da je drva žagala. „Muha je drva žagala?“ zmajujete z glavicami. „Kako je bilo pa tisto, kaj — povej no!“ Rad vam ustrezem, rad in takòj. No, veste, muhe se menda pogovarjajo mej seboj, ali ka-li, a kako, tega vam ne znam razložiti. Pa je pribrenèala nekoè mlada múhica domov; skrbna roditelja, oèe muhar in mati muhalja, sta jo pa popraševala: „Múhica, kje si bila tako dolgo?“ „Drva sem žagala,“ odreže se malo prevzetièe ponosno. „Drva si žagala, kako, kje?“ nista ji mogla verojeti roditelja. Potem je pa múhica dopovedovala, da je sedela hlapcu,

ki je žagal drva, na rami. Toraj múhica sama ni žagala drv, ampak bila le za pričo: tako je bilo tudi takrat, kadar smo, ali bolje, kadar so pri nas belili. Prav za prav sem bil jaz samó za nápotje, a menil sem, da bi brez mene ne pobelili. Nekaj sem pa res pomagal, kaj bi tisto! Vse steklenice sem pobral iz omarice, zložil na klop in znesel na vrt, kjer sva jih z materjo pomila, kar je bilo praznih. Takrat sem tudi dobil v roke knjige, ki so bile v zgornjem predelku, jej, pa strijčeve pismo! To je bilo pismo, to! Le pomislite, strije je bil pri vojakih, pa je pisal iz dalnjega mesta — Budimpešte, saj veste, da je to glavno mesto Ogerske, in slika tega mesta je bila tudi v pismu. Staknil sem tudi kadilo, kar ga je ostalo od božiča, predejal tudi repino in salatino seme. A ker se mi je nekaj streslo, stekel sem brž na vrt, da-si me je še močno mikalo, da bi malo pogledal v miznici; toda zapirala se je zeló tesno in pa nič kaj varno se mi ni zdelo, raje sem toraj odšel.

Ko so pa pobelili, bila mi je omarica zopet zaprta; le nad redke čase sem bil pred njo. Neko dopóludne je šla mati v Ljubljano, pa kruh nam je pošel tisti dan. O, kako težko sem čakal, da bi prinesla mati vže kako žemljo iz mesta. Pa je le ni bilo in je ni bilo. Slutil sem, da je v omarici skledica, v nji pa fižol, približal sem se ji toraj in iskal. Nekaj sem res dobil, no, saj je bilo vže dolgo dolgo, kar sem zajutrekoval. Po navadi je bila mati vže ob jednjstih doma, tisto dopóludne se mi je pa zdelo, da je brez dvoma vže póludne, a je le še ni bilo. Snedel sem vže davno tisto malo fizola, pa matere le ni bilo domov. Še jedenkrat sem začel prestavljati steklenice, da bi dobil kak prigrizek, toda nisem imel sreče.

Poleg tega me je pa doletela še druga neprilika. Cènk, cènk, zažvenketala je steklenica za olje, ker sem zadel ž njo ob drugo. Hvala Bogu, ubil je sicer nisem, pač pa razjezil in prestrašil očeta.

„Kaj se sitiš po omarici!“ pokregal me je, potem mi pa naštel del, da sem jih komaj pol zapomnil: „Šivalni stroj osnaži in namaži, trsák naberi, da bode gladilnik dosti gorek, po klopeh pobriši, po veži pometi, pa med smetmi poglej, če ni kake šivanke v njih, sveže vode prinesi, vežina vrata pripri, da ne bodo kokoši noter silile — le hitro se zasuči!“ Kadar se domislil tega povelja, vselej se mi nehote vrine v spomin ta-le košček národne pesni:

„Najprvo boš po hiši pometel,
Potlej boš iz piskra močnik snedel;
Váruj, da ne pride kdo krast —
Potlej pojdeš koštrune past itd.“

Nerad bi bil izpolnil očetov ukaz, zato sem se dvakrat razveselil, da se je vrnila mati. Postavila je jerbas na klop pod omarico, sedla poleg njega — utrudila jo je dolga pot in težek jerbas — ter mi dala celo žemljo, nekaj jih je pa shranila v omarico. Kdor nima velikokrat belega kruha v ustih, vé, kaj je bila meni — lačnemu — žemlja! Prav zaradi takih dnij se mi je omarica posebno priljubila, in lahko trdim, da mi bode še pozne dni, če mi jih podari ljubi Bog, v prijetnem spominu. Vi pa tudi veste, kakšna je vaša omarica, ne vem, da bi imeli pri vas tudi takó.

Kajtimar.

Poslanje.

Iz temíne sôlznih dôlov
Zrl k ozvézdnim sem nebesom;
Bival duh je moj pri Bogu —
V svetu bil sem le s telesom;
Prost težáv, skrbij in bôlij
Srečen bil sem kot nikóli.

Vročo môlil sem molitev
Zrôč k višavam koprneče,
Vender sebi nisem prosil

Niti svojcem tákrat sreče:
Môlil zá-te sem, mladina,
Nada naših dnij jedína.

Kaj sem prosil ti — ne pómnim,
Toda prosil sem ti — mnogo;
Vso bojázen, ki jo v senci
Zá-te s tiho nosím togo,
Vso ljubezen solnčno - čisto
V prôšnjo sem zatôpil tisto.

In privrèl mi glas je z neba,
Segel v sreca mi globíne:
„Idi, božji si poslanee —
Váruh bodi ti mladine,
Uči, vèdri jo in bláži,
Stèzo ji k nebesom káži!

S pismom, vzgledom in besédo
Sreca mlada k Bogu dvigaj,
Vere, upanja, ljubezni

Večne vzôre v njih prižigaj —
S tém dovolj si hásnil rodu,
Vrlo služil s tem Gospodu!“ — —

Iz temíne sôlznih dôlov
Zrl k ozvézdnim sem nebesom;
Bival duh je moj pri Bogu —
V svetu bil sem le s telesom;
Prost tedaj skrbij in bôlij
Srečen bil sem kot nikóli . . .

Jos. Volc.

Vsak svet ni dober.

(Spomín iz naše vasi; zapisal Basnigoj.)

ri Korenu so imeli streharja. Ne vem, če veste vsi, kaj je to strehar. — „Oj, tako nevedni pa res nismo, da bi tega ne vedeli,“ tako se vže nekateri jezite nad mano. Kar vidim vas, kako nabirate majhne ustnice in vže hočete preobrniti „Vrtčev“ list, češ, sedaj nalašč ne beremo tvojega spomina. Ali prosim, da malo potrpite — potrpljenje železna vrata prebije, saj veste — in spoznali bodete, da venderle nisem dvomil brez vzroka.

„Strehar, i kaj, strehar je strehar, ki strehe dela pa je konec modrovanja.“ Takole bi se mi srdito odrezal kdo izmed vas, dragi znanci moji. Ali jaz bi mu pohlevno rekel: „Prijatelj, ali niso strehe različne? In če so strehe različne, različni so tudi streharji.“ Kaj pa na to porečete? Toda recite, kar hočete, jaz pa pravim, da so v naši vaši štiri vrste streh.

Najnovejša stavba je krita s pločicami ali škrli. Ali tiste ne krije pri nas strehar, marveč mu pravimo krovec. Županova hiša je krita z opeko. Tudi tiste ni pokladal strehar, ampak zidarji so jo delali. Naš hlev je krit z deskami. Te je pribijal tesar — Kraljičev Šimen; tri leta sem imel, pa še pómnim, kot bi bilo včeraj. Večina hiš v naši vasi ima slavnate strehe. Glejte te dela strehar, radi katerega smo se skoro sporekli spočetka. Po pravici tudi zasluži posebno ime. Zakaj s slame delati stredo, ni kar si bodi. Čemu praša uganka:

„Luknjica pri luknjici, a vender vodo drži, kaj je to?“ — Kaj neki drugzega, kot slavnata streha. Ali ni potem takem res umetljnost, če zna kdo iz luknje sestavlji stredo, katera traja leta in nikdar ne kane skoz njo?

Sedaj bi vam moral povedati, kako je narejena taka streha. Povadal bi vam drage volje, pa ni tako lahko. Treba je videti, kako raste streharju pod roko lepa bledo rumena strešna plast, in takoj bi umeli. Zato pustimo to vprašanje; če bodete imeli o počitnicah priliko, poglejte sedaj kakega streharja. Ako ga ne dobite drugodi, pridite v našo vas, tam vam ga jaz pokažem.

Pri Korenu so torèj imeli streharja, kakor sem rekel. Kadar smo zvedeli, da ima priti strehar, sedaj smo bili kar vsi po konci. Težko smo pričakovali tistega dne, ko je priomal Legatič — naš strehar — z opučo*) in kolom na rami. In kaj bi tudi ne? Koder so imeli streharja, tisti je smel ostati doma in pustiti šolo, dokler ni bila streha dodelana. — Sedaj bi se to komaj dovolilo. Ali včasih je bilo včasih! — Ostal je zato doma, da je streharju stregel. Bila je naloga strežnikova, da je vestno čakal na vsak Legatičev migljej ter urno stopil in prinesel, kar je zahteval strehar. Treba je bilo redno donašati škopnikov, trt in namočene slame. Če se je strežnik dobro sukal in se prikupil Legatiču, smel je sedeti pri njem vrhu strehe ter poslušati povesti, katerih toliko vé naš strehar. In sedeti na strehi v kobalj, kakor bi jezdil konja, to vam je veselje. Po vsej vasi se vidi in še dalje — prav tja do župnišča in šole. Takó je tudi sedel Korenov Blaže, ko smo drugi prišli z šole. Hitro smo bili pri lestvi ter hoteli vsi na streho k Legatiču. Ali ta nas izpodrepi: „Strani in z lestve takoj, če ne, vas

*) „Opuča“ je gladka deska z ročajem, da z njo gladi streho.

privežem s trtami vrh strehe in vas ne odrežem štirinajst dnij, da boste siti strehe!“

Mi smo se hitro spravili z lestve ter le z daleč gledali na streho. Takoj za nami je prišel tudi Blaže. Legatič mu je naročil naj hodi namakat slamo na korito. Zakaj kadar plete kito ob robu strehe, mora biti vsa slama namočena, sicer se zlomi, posebno še ob taki vročini, kakor je bila tedaj.

Blaže hitro pobaše dva škopnika za prevesma in ju nese na korito. Tam jih potopi v vodo in naloži na nju kamenja, da sta ostala pod vodo. Tretji škopnik, ki se je vže prej namakal, odnese streharju. Tako je letal od korita do streharja pa zopet nazaj. Vroče mu je bilo, da je kar lilo od njega. Prtene hlače so bile pa še od vode vse premočene. Zakaj namočen škopnik je težek, in Blaže je bil še prešibek, da bi ga mogel nesti toliko od sebe, da se ne bi zmočil.

Ko tako zopet pridehtí na korito, stal je tam Ažmanov Pepe in napajal konja. „Ali ti je vroče, ha?“ praša Pepe Blažeta.

„Kar vse teče,“ potrjuje Blaže in si briše čelo z rokavom hodnične srajce.

„Veš, kakó si pomagaj?“

„Kakó?“

„Kadar prideš po škopnik, vtakni glavo tjá-le pod curek, da jo dobro ohladiš z mrzlo vodo. Za nekaj časa bo vže pomagalo. Ko se spotiš, pa jo vtakni drugič.“ Blažek ga je takoj slušal in pomolil kodrastvo glavo pod curek. Dobro mu je délo. Tako lahka in vedra je bila glava potem. To je ponovil še večkrat tisto popoludne. Ali glava je bila čimdalje težja. Zato jo je še bolje močil — a vse zaman. Kar nič ni pomagalo, kakor je prvič, naj jo je potikal pod curek, kakor je hotel.

Kita je bila dodelana. Zopet je Blaže sedel na strehi pri Legatiču. Majhen veter je pihal popoludne. Mrzla ni bila tista sapica. Blažka je vender-le zeblo, da je drgetal ter se stiskal v zavetje. Povedati pa ni hotel niti streharju niti materi — da ga kaj zebe. Sram ga je bilo; e — vsaka — posebno prevzetna sramežljivost ni dobra in prava.

Tistega večera tudi jed ni šla Blažku v slast. Ko ga je oče vprašal, zakaj ne je, odgovoril je Legatič mesto njega, da je bil prepriden. Zato je tako truden, da se mu nič ne ljubi. Blaže je bil vesel tega odgovora ter se takoj splazil v posteljo, dočim so domači še dolgo sedeli s streharjem.

Blaže je spal do polnoči. Tedaj se prebudi. Silna vročina ga je kuhalo in iz glave mu je kar puhtelo. Oči so bile trudne, da jih je komaj odpiral. Zazdí se mu, kakor bi hotela pasti njegova postelja, in na ves glas zavpije. Mati je hitro prišla z lučjo pogledat. Blažek je stegal roke in klical: „Pomagajte, pomagajte, padel bom, padel bom!“

Mati je sprava mislila, da se mu sanja. Ali kako se prestraši, ko spozna, da se sinu meša. Hitro pokliče še očeta in oba sta sedela pri postelji bolnega otroka do ranega jutra. Mati mu je devala mokrih obkladkov na čelo, oče ga je pogovarjal in miril. Ali Blaže je vedno blédel, da bode padel, ali da se podere drevo nánj — pa zopet o nekem hlapcu, ki ga hoče utopiti v koritu. Silno se je smilil materi jedini sin. Pogledovala je bolnika, ogovarjala, stregla mu — ali ubožček je ni slišal, ni poznal. Kadar je zavpil, vselej jo je zbolelo srce, in ko ni vedela druge tolažbe, jokala je in molila. Res neizmerno ljubijo matere svoje

otroke — ljubite jih še vi, prijateljčki moji, dokler jih imate. Zakaj ne veste, kaj imate, dokler vam živi zlata mamica. Vedeli boste pa, kadar bode vže spala pod zemljo. —

Zjutraj je Blažetu nekoliko odleglo. Oče se je hitro napravil in šel v trg po zdravila. Legatič je prišel zopet na streho in hudo je bilo možu, da mu je

obolel strežnik. Kraljev Janez mu je stregel mesto njega. Mati se kar ganila ni od postelje svojega otroka. Težko je čakala, da se vrne oče iz trga in prinese zdravil ter pové, kaj je rekел zdravnik.

Kmalu popóludne se oče vrne. Nič ni bil veseloga obraza. Boječe ga je prašala mati, ki je takój slutila, da ni nič prida zvedel mož v mestu. Opravičen je bil njen strah. Zdravnik je rekел, da ima Blaže vročinsko bolezen. Dal je zdravila.

Če bi ta ne pomagala toliko, da se v osmih dneh obrne na bolje, potem je vse upanje zaman.

Mati je takoj šla dajat zdravila Blažetu in zopet sedela pri postelji noč in dan. Tudi mi njegovi sošoleci smo bili vsi poparjeni. Radi smo imeli Korenovega. Najbolj je bil pa menda žalosten Legatič. Klobukovi okraji so mu viseli globoko na oči in nobene šaljive ni več zinil. Moža je pekla misel, kaj ko bi se bil Blaže prehladil zaradi mene. Prav jaz budem krov njegove smrti. S strahom je čakal osmega dne, ko se bode odločilo za Blažetovo življenje ali smrt.

Še z večjim strahom je pa čakala mati. Neprenehoma je molila in prosila Boga, naj ji ne vzame ljubega sina; toda vedno je pristavljal — če je tvoja sveta volja.

Nastopila je osma noč. Blaže je bil nenavadno miren. Lice se mu je zjasnilo in prejšnje poteze, ki so naznanjale trpljenje, izginile so. Tudi govoril je vže kako pametno in svojo mater je stiskal tako prisrčno za roko, da je bila ona vsa srečna in so se ji udrle solze veselja po upadlem lici. Zakaj tudi materi se je dobro poznalo, da je mnogo pretrpela zadnje dni.

Blizu pôlunoči je bilo, ko Blaže zaspi. Njegova roka je spustila materino in ostala nad odejo. Mati se je pa vroče zahvaljevala Bogu. — Ali dolgo ni mogla zmagovati spanca. Roke so ji omahnile v naročje in zaspala je. Kdo bi ji zameril?

Toda, kaj je to? Najedenkrat se razlije po temni sobici skrivnostna svetloba. Kakor mehek vetrič pihne — takó je zašumelo in dva angela sta priplavala izpod stropa. Vsa sta bila bela kakor sneg, in nebeška svetloba jima je sijala z obrazov. Lahkih perot se prizibljeta k postelji. Jeden pristopi k dečku, prime ga za nedolžno ročico, z drugo roko mu pa kaže proti nebesom. Drugi angel se pa približa ljubezni materi, dene ji svojo mehko roko na rame ter ji reče tako-le:

„Dobra mati! Nebeški oče naju pošlje, da vzameva tvoje dete. Slišala so nebesa tvojo vročo molitev in zato poslala mene, da te potolažim. Nikar ne žaluj! Boljše bi se ne godilo sinu na zemlji, kakor se mu bode pri nas v raji. Krvavelo bode tvoje materino srce. Ali imela bodes priprošnjika pri Bogu, ki ne odbije nikdar prošnje svojim ljubljencem. Trpi voljno — in nekoč pridem tudi po tebe ter te odvedem sè seboj — v večno veselje!“

Zopet je zavel lahek piš po sobi. Svetloba je izginila — z njo vred tudi angela.

Mati se preplašena probudi. Hitro privije svetilko in pogleda po Blažku. Ta se je še vedno smehljal — toda dihal ni več. Angela sta odnesla v nebesa čisto dušo.

* * *

Velika žalost je bila pri Korenu. Ležal je na mrtvaškem odru jedini sin Blaže. Vse je žalovalo po njem. — Najbolj udano je trpela mati — ker je dobila tolažbe od zgoraj.

K pogrebu je prišel tudi Ažmanov Pepe. Videl je, kako jokajo pogrebcii, slišal Legatiča, ki je zdihoval: „Oh, jaz sem ga spravil pod zemljo.“ Tedaj se je omečilo trdo srce Ažmanovega in skesan je potožil Legatiču, da je on nasvetoval naj si moči glavo — da je torej on krov smrti, ne pa strehar. Legatiču se je

srce nekoliko umirilo. Šla sta s Pepetom domov in tako sklenila, da bi bil Blaže lahko živel še dolgo vrsto let, ko bi bila ona dva bolj previdna. Zato sta rekla, da hočeta moliti za rajnika in prositi odpuščenja. Ali Blažetu se je predobro godilo med angeli, da bi držal jezo, katere še nikdar imel ni v svojem senci. Bog jima pa tudi ni štel v zlô, ker nista zakrivila Blažetove smrti iz hudobije, marveč iz nevednosti.

Vojak in starka.

Vojak: Kaj delaš tu, dobra starka? Nova polena mečeš na ogenj? Prihrani si jih! Jaz sem se vže posušil, niti ne zebe me več. — Ona ga neče slišati. Poleno za polenom poklada na ogenj, pripravlja večerjo in govori: „Pogrejte se vojak, le pogrejte se!“

Vojak: Dobra starka, ne trudite se z večerjo, jaz nijsem lačen. Spravi zá-se gnjatnico in vino, jedel sem juho na zadnji postaji. Čemu ta prt? To je prelepo zá-me!

Starka ga ne sliši. Odreže mu kruha natoči mu kupico vina in govori:
„Okrepčajte se vojak, le okrepčajte se!“

„Dobra starka,“ povzámne zopet vojak, „za koga so te rjuhe? Ali nimate hleva? Nimate — li slame za ležišče? Spál bodem na njej, kakor kralj!“

Starka se ne dá prekiniti. Razgrinja vlakno na posteljo, urejuje blazine na njej in govori:

„Pojte počivat, vojak, pojte počivat!“

Dan napoči in ž njim čas vojakovega odhoda.

Nú, z Bogom, dobra žena! poslavljaj se vojak. — A kaj je to? Torba mi je danes težja, kakor včeraj. Oj, dobra, gostoljubna žena, čemu tolika pozornost? —

S solznimi očmi nasmělnice se mu starka in odvrne: „Moj sin je vojak, kakor ti!“

J. M.

Prazna želja.

Po morji širnem ladja plava,
Brdák mladenič v njej sedí,
Veselje ga izpreletáva,
V domovje ljubljeno hití.

V tujini bil je mnoga leta,
Domov si vedno je želèl,
Tam ima starega očeta,
Ki bode ga objet hitèl.

V obližje dóma vže pripluje,
Ko zabesní vihár strašán —
Ob skali ladja se razsuje
Sin v morji najde — grob hladán . . .

Janko Leban.

Veselje in žalost.

De te ljubeznivo, ki ti vedno blestí oko rajske radosti, kako ti je imé?

„Kličejo me veselje.“^{*}

„A kdo si ti, ki ti vedno igrá solza britke tuge v očesu?“^{*}

„Žalost me zovejo.“^{*}

„Oj, beži, beži proč od tod! Ne maram te, pusti me! — Ti ostani tú ljubeznivo dete, s teboj, kateremu vedno igra radost na smijočem se lici, s tebòj hočem iti, ti mi bodi zvesta tovarišica v življenji!“^{*}

„Nemogoče je — ker sva neločljivi. Ljubi Bog naju je združil z jednako usodo. Kdor želí mene, vzprejeti mora tudi mojo tovarišico pod svojo streho. Ta zakon je večen, kakor vsi naravini zakoni po vzgledu njih stvarnika, ki je večen. Kdor je užival veselje — bodi pripravljen na žalost — in kogar ta obišče, potrpi udano, kajti tej sledí veselje, katero mu bode dvignilo up in ga utešilo.“^{*}

(Iz italijanščine J. M.)

Izredno darilo.

Angleški kralj Jurij III. je prejel o priliki svojega kronanja darilo, katero, sicer priprosto, vzradostilo ga je najbolje in je je mej vsemi darili najbolje odlikoval. — Bila je to navadna platnena srajca in nje darovalka uboga žena iz priprstega ljudstva. Sirota od rojstva ni imela rok. Mestu njih vzrastla sta jej nekaka roglja brez prstov. Po velikem náporu pa si je ubožica pridobila toliko spretnosti, da se je naučila presti, ter je tekom dveh let spredla toliko preje, da se je iz nje stkal 20 angleških vatlov platna, katero je tudi sama obelila na solnci. Kralj, zvedši to zgodovino darovane srajce, poklical je ubogo ženo k sebi, obdaroval jo obilo; srajco pa — oblekel in nosil v dan svojega kronanja.

J. M.

Listje in cvetje.

Snežinke.

* Ako te je kdo razžalil, da meniš, nihče te ne more utolažiti, stori komu kaj dobrega in kmalu bodeš pozabil razžaljenje.

* Kdaj ti je slajše pri sreči: ako si koga obdaroval, ali, ko si bil obdarovan?

* Onega, kateremu smo dobro storili, imamo čestokrat raje, nego ónega, ki je nam dobro storil.

* Kolikor več nedosežnih željá gojiš, toliko več prevar doživis.

* Življenje je boj; najvrlejši vojaki v njem so óni, ki sami sebe premagajo.

* K sreči nedostaje nam čestokrat samó nekaj — a ravno ta nekaj je naša sreča.

* Spominjam se češčeje svojih dolžnostij, nego svojih pravic.

* Vrednost človeška je izražena v njegovem značaji.

J. M.

Nove knjige in listi.

* Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. IV. zvezek. Uredil Ivan Štrukelj. — Založili sotrudniki. V Ljubljani, 1894. Tiskala „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani. 8°, 143 str. Cena broš. 25 kr., kart. 35 kr. — Letošnja Velikanoč je prinesla naši slovenski mladini kaj posebno lepe pirule, katere tukaj v prvi vrsti omenjam. Izišel je namreč IV. zvezek toliko priljubljenih „Pomladnih glasov“, katere spisujejo in zalagajo nekateri naši za pomnoženje mladinskih spisov izvanredno trudoljubivi bogoslovec ljubljanski. Vsebina IV. zvezka je različna in tako zanimiva. Knjižica ima na čelu podobo baron Ivan Vajkart Valvazorja. Dalje obseza zanimiv igrokaz v treh dejanjih pod naslovom: „Od hiše“, ki bode posebno našim gg. učiteljem dobro došel, katerim takega gradiva večkrat primanjkuje. Priporočamo knjižico v obilo nakupovanje, posebno pa naj bi ne bila nobena šolarska knjižnica brez nje. Dobiva se pri g. Ivanu Štruklu, bogoslovu in „Kat. bukvarni“ v Ljubljani po zgornj označeni ceni.

* Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Ureduje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. III. zvezek. V Ljubljani, 1894. — Zalaga izdajatelj. — Tisk Katol Tiskarne. Cena 15 kr. (30 vin.) 8°, 43 str. — Tudi III. zvezek „Zabavne knjižnice“, katero imamo pred seboj, priporočamo, da se v obilem številu razširi med našo slovensko mladino. Knjižica obseza večinoma narodne pripovedke, katere naša mladina prav rada bere. Želimo g. uredniku Antonu Kosi-ju povoljnega uspeha z željo, da bi skoraj tudi IV. zvezek zagledal beli dan.

Rešitev rebusa in odgonetke ugank v 3. „Vrtčevem“ listu:

Rešitev rebusa:
Smeh ni najveselejši ako velja sovražniku.

Prav so ga rešili: Gg. Jakob Ingleš, nadučitelj v Idriji; J. Novak, učitelj na Brezovici; Retenski Gruden pri Laščah; Fran Lavtičar, učit. v Kamni gorici; Matej Vurnik, orgljavec v Kresnici; Henr. Robinšak, urad. v Gor. Radgoni; Fran Šivilaskup v Horjulu; I. Pratscher, dijak v Gor. Radgoni; Drag. Kodermann in Albin Jesih, dijaka v Celji; V. Kunstelj, dijak v Ljubljani; Jak. Uratnik, Jan. Uratnik, Fr. Strnad, Vilh. Rösner, Ferd. Plaskan, Joh. Sketa in Fr. Juhart učenci v Braslovčah; Jos. Bobnar, Iv. Škerlj in Vinko Marinko, učenci v Rudolfovem; Karl in Rihard Pestevšek, Fr. Škodič in Fr. Docaver, učenci v Slivnici pri Mariboru; Tonček Šlamberger, učenec v Ljutomeru in Jos. Osterc, mladenič in tajnik bral. društva v Veržej. — Stanislava Zarnik, uč. kand. v Ljubljani; Ema Gantar na Čatežu ob Savi; Marija Debevec v Slavini; Marija Leben v Horjulu; Lenika Juhart, Micika Šporn, Mica Šketa, Marica Čulk, M. Marovt, Pepica Rovšnik, Ter. Povše, M. Povše, Iv. Povše, Nežica Marovt, M. Miheovec, M. Turnšek, učenke II. razr. v Braslovčah; M. Grah, M. Miheovec, M. Krajnc, Rez. Bošnak, Roz. Klančnik in Zefka Orehovec, učenke III. razreda v Braslovčah; M. Košmelj, učenka v Železnikih in Ana Debenjak, učenka v Materiji.

Odgonecke ugank: 1. Na svečnico; 2. Ledene, ki visé od strehe; 3. Postni; 4. Zobjé pri brani; 5. Mačka; 6. Pajek; 7. Ptica in zrno na njivi; 8. Petelin na zvoniku.

Rebus.

(Priobčil F. Stegnar.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu)

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravníštvo „Vrtčeva“, mestni trg, štev. 23, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovac v Ljubljani